

TØNSBERG
KOMMUNE

Jordvernplan for Tønsberg kommune - presentasjon på fagsamling 10. mai 2022

Berit Svensson
landbrukskontoret i Tønsberg

Dette vil jeg si noe om:

Jordvernplanen sånn den ble
Fra start til mål, - om prosessen

Planens innhold

- 1. SAMMENDRAG
- 2. INNLEDNING
- 3. FØRINGER
 - 3.1. Internasjonalt
 - 3.2. Nasjonalt
 - 3.3. Regionalt
 - 3.4. Lokalt
- 4. SITUASJONSBESKRIVELSE
 - 4.1. Tønsberg som landbrukskommune
 - 4.2. Arealavgang til ulike formål
 - 4.3. Arealer som ligger klar for omdisponering i dagens kommuneplaner og RPBA
 - 4.4. Konsekvenser av å bygge ned matjord
- 5. MÅL FOR VERN AV DYRKA OG DYRKBAR JORD
 - 5.1. Hovedmål
 - 5.2. Delmål
- 6. VIRKEMIDLER
- 7. VEDLEGG

Tønsberg som landbrukskommune

- Vel 36 % av kommunens landareal er dyrka jord, 119 190 daa
 - 18 % av den fulldyrka jorda i Vestfold og Telemark fylke er i Tønsberg
 - Landets største grasfrøkommune
 - Størst i fylket på produksjon av korn, gris, egg og ammeku
 - Nest størst på poteter, melk, slaktekyllinger og grovfôr
-

Tønsberg som landbrukskommune, forts.

- Total førstehåndsverdi fra landbruket i Tønsberg er ca. en halv milliard kr.
- Nye Tønsberg har 1187 arbeidsplasser innen næringsmiddelindustri.

TØNSBERG
KOMMUNE

Et stort ansvar!

Tønsberg som arealforvalter

- En av kommunene i landet der det er omdisponert mest dyrka jord de siste årene
 - Fra 1991 – 2019 ble 1803 daa omdisponert til byggeformål
 - Landbrukets egen nedbygging er ikke tallfestet
 - Hestehold legger beslag på store arealer
-

Omdisponering av dyrka jord til byggeformål i Tønsberg + Re 1991-2019

640 daa til bolig og fritidsbebyggelse

637 daa til samferdsel (E18 og jernbanen har tatt mye)

527 daa til næringsbygg og offentlige bygg

Dessuten

592 daa til golfbane

291 daa til skogplanting

80 daa til annet

Hovedmål:

Vi skal jobbe for å øke arealer til matproduksjon og samtidig ha nullvisjon for nedbygging av dyrka og dyrkbar jord.

Delmål

- 1.** I neste kommuneplanperiode skal dyrka og dyrkbar jord som hovedregel ikke omdisponeres til boligbygging gjennom kommuneplan, reguleringsplan eller enkeltvedtak (dispensasjon).
- 2.** Å ta i bruk dyrka og dyrkbar jord til samferdselstiltak, næring og offentlige formål skal være siste utvei. Det skal utarbeides flere alternative plasseringer, og de økonomiske konsekvensene knyttet til erverv av tomt skal ikke være styrende.
- 3.** Ny utbygging skal i hovedsak skje gjennom fortetting, transformasjon og mer effektiv bruk av arealer innenfor allerede etablert senterstruktur.
- 4.** Det skal vurderes om dyrka eller dyrkbar jord, som er avsatt til utbyggingsformål, kan utgå eller utveksles med annet areal.

Delmål, forts.

- 5.** Utbyggingsreserver som ligger på dyrka og dyrkbar jord innenfor langsiktig utviklingsgrense bør i neste kommuneplanrevisjon forbli LNF-formål og vurderes tatt ut av framtidig utbyggingsreserve.

- 6.** Bygninger og veier i landbruket skal i utgangspunktet ikke legges på dyrka eller dyrkbar jord. Ved fradelinger av gårdstun skal en unngå at dyrka jord deles fra.

- 7.** Ved opphør av drift i veksthus, tidligere ridebaner og falleferdig gårdsbebyggelse etablert på dyrka jord, skal anlegg rives og arealer tilbakeføres til matjord. Det samme gjelder ved omlegging av veier og jernbane.

Fra start til mål, om prosessen

Politisk bestilling:

•«**Det lages en plan for vern av matjord og dyrkbar mark som legges til grunn for kommunens saksbehandling og planarbeid.**»

- tiltak 28 i Handlingsdelen av Økonomiplan 2020/21.

Fra start til mål, forts. 1

- Det tok måneder før LK fikk oppgaven
 - Vi satte opp et forslag til disposisjon som jeg begynte å jobbe ut i fra
 - Tok utgangspunkt i de harde fakta, bakgrunnstall, statistikk
 - Funderinger på hvordan legge det opp for å få fram et så viktig budskap
-

Fra start til mål, forts. 2

- Dialog med min leder
- Utvidet kretsen av de involverte etter hvert med de andre på LK og virksomhetsleder
- Ca. halvveis i løpet ble kommuneplanlegger invitert til å komme med innspill
- Ekstern høring
- Intern prosess ABL og SNU (KSU) (Landbrukskontoret og kommuneplanlegging er organisert under hvert sitt kommunalsjefsområde)

Fra start til mål, forts. 3

- Intern prosess i rådmannsgruppa
- Politisk behandling utsatt til etter sommeren
- Politisk behandling som endte med utsettelse
- Notat med presiseringer
- Politisk behandling, vedtatt plan med noen endringer
- Prosessen tok nesten 1 år

Hva skjedde underveis?

- Klare og forpliktende målsettinger ble fjernet og modifisert
 - spesielt hva gjelder næringsarealer men også for boligbygging
 - «som hovedregel ikke» og «skal være siste utvei»
- Vi måtte slipe formuleringer
- Planen ble utsatt og kom mer samtidig med Kpl arealdel
- I stedet for en vedtatt plan før sommeren ble det vedtatt plan før jul

Vårt råd

- Kommuner bør jobbe med planen selv og ikke bare sette det bort. Gir erkjennelser og bevisstgjøring.
 - Organisere som prosjekt
 - Forankre bredt
 - Prosessen er kanskje det viktigste
-

Fra start til mål

Vi startet en prosess

Vi har vedtatt noen mål

men

Vi er ikke i mål.

Takk for meg!